

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DELAVSKI DNEVNIK ZA SLOVENCE V AMERIKI

VOLUME XIX. — LETO XIX.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) AUGUST 18, 1936.

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglaši v tem listu so
uspešni

STEVILKA (NUMBER) 195

UNIJSKI SPOR NE BO KORISTIL LANDONU

Rezultati poskusnega glasovanja kažejo, da bo večina unijskih delavcev glasovala brez ozira na spor med A. D. F. in Lewisom za Rooseveltom.

NEW YORK. — Ce rezultati poskusnih glasovanj newyorskogga Instituta za javno mnenje kaj pomenijo, potem se ne bodo izpolnile želje pristašev republikanskega predsedniškega kandidata Landonia, ki upajo, da bo razkol v vrstah Ameriške delavske federacije škodoval Rooseveltu in koristil Landonu pri nomenjih volitvah. Omenjeni institut je namreč pravkar zaključil poskusno glasovanje o tem in rezultat je, da se je 73 izmed sto vprašanih unijskih volilcev, ki bodo glasovali za ene strank, izreklo da bo bodo glasovali, ki bodo glasovali za ene strank, izreklo kandidatov starih sami 27 za Landonia. L. 1932 je dobil Roosevelt 81 odstotkov teh glasov, Hoover pa 19. Za manjši odstotek za Roosevelteta letos je po mnenju tega instituta odgovor "Unijska stranka" z Lemandom.

Kako je istitut prišel do teh zaključkov? Na poskusnih glasovnicah so bila tri vprašanja: katerega kandidata boste glasovali? Kateremu ste oddala glas l. 1932? Ali ste član delavske unije?

Približno ena izmed enajstih glasovnic je prinesla pritrjevanje, torej je ena enajstinka skupnih unijskih delavev, ki jih je bilo uvedenih kdaj poprej v zgodovini dežele. Zlasti se je začel ogrevati za idejo zadružništva, mi-nulo spomlad, ko ga je obiskala skupina odličnih Švedov ter mu pojasnila, kako se je zadružništvo sijajno obneslo na Švedskem. Potem je izšla knjiga Švedske Childsa "Švedska, srednjapot", ki je v jedru zgodba o "kontroliranem kapitalizmu, ki se je obnesel" in ko so se pred nekaj tedni oglasti časnikiški poročevalci pri Rooseveltu, jim je priporočal, naj čitajo to knjigo. To zadost jasno kaže, da Roosevelt zelo ugaja švedski gospodarski sistem, ki temelji na zadružništvu, katero je prisilil švedski kapitalizem na umik in politični krogi smatrali, da Nestrankarska delavska liga ne le da ne bo prinesla Rooseveltu več unijskih glasov, kot jih je dobil l. 1932, temveč da bo imela vrážjega posla, ako stvari. Tudi s takimi gestami, kot je bil Wagnerjev zakon za delavske odnosnike ali Guffeyjev zakon niso popolnoma pridobile delavstva za Rooseveltovo administracijo. Največ opatriva bo imela Nestrankarska liga z Lemkejem, v katerem delavstva novega "odrešenika". Za Roosevelteta bo v letosnjih kampanjih najvažnejše, kako se vzdržati vsakega vmešavanja v notranji spor v A. F. of L. in boju med Greenovo in Lewisovim.

Vsi unijski glasovi v tem po-skušnem glasovanju so bili razdeljeni po odstotkih: Roosevelt 64.7, Landon 24., Lemke 7.4, Thomas 1., drugi 5.

Roosevelt je pred tedni postal v škandidavsko deželo (Švedska, Norveška in Danska) posebno komisijo, da prouči tamošnje gospodarske razmere in mu poroča, kako se je ideja gospodarstva na zadružni podlagi obnove v teh deželah. Eden glavnih zagovornikov zadružne ideje je v Rooseveltovi administraciji poljedelski tajnik Wallace, zagovornik "ekonomike demokracije" in "ameriškega načina" za rešitev gospodarske krize in omejitev moči velekapitalizma, ki bo po njegovem mnenju privedel deželo v fašizem ali komunizem, ako se mu ne bo pravocasno stopilo na prste. Druga glavna administracijska zagovornika zadružništva sta Rexford Tugwell in Hopkins. Njihov argument je, da je zadruž-

HOLLYWOOD — Eddie Can- tor, odrski in filmski komik, je ponudil mlademu črnskemu te-kaču Jessie Owensu iz Cleve-landa, ki je zmagal v štirih olim-pijskih tekemah v Berlinu, 40 ti-ko dolarjev, da bi deset tednov kar pomeništi tisocačne na te- den. Owens ponudbe ni še spre-jel.

SIJAJNA PONUDBA ZA NA-STOP

Preteklo nedeljo se je težko poškodoval na glavi 25-letni Frank Nose z 917 E. 67th St. ko se je neki avtomobilist na cesti 322 zaletel v avto, v katerem se je nahajal poleg drugih tudi Nos. Prepeljali so ga v bolnišnico v Chardonu.

"New-dealsko" eksperimenti- ranje z zadružništvom

Zvezna vlada je pod Rooseveltom, ki vidi v zadružništvu idealno pot za ohranitev in kontrolo kapitalističnega sistema, podvzela obsežne kooperativne poizkuse.

WASHINGTON. — Predsednik Roosevelt in njegova administracija imata lahko svoje hibje v pomanjkljivosti, toda eno se jima mora priznati: ideja zadružništva jima je pri srcu, kar dokazuje zlasti delovanje zvezne preseljevalne administracije, WPA, podeželske elektrifikacije in uprave zveznega elektrificiranja doline reke Tennessee, ki vse pospešujejo zadružna podvetja. Vlade drugih držav lahko da so razvile bolj stalne forme zadružništva, toda nobena vlada v modernih časih ni potrošila toliko denarja za laboratorijske eksperimente na zadružnem podjetju kot Rooseveltova vlada, ki je začela gledati na idejo zadružništva kot najuspešnejše orozje v boju proti monopolističnim tendencem velekapitala in koncentraciji bogastva v rokah pedicij. Mnogi vodilni "new-dealerji" gledajo na problem zadružništva v Ameriki kot na glavno vprašanje, ki utegne priti pred volilce letosno jesen.

Roosevelt je zelo zainteresiran v idejo odjemalskih zadružnih, ki jih je bilo uvedenih kdaj poprej v zgodovini dežele. Zlasti se je začel ogrevati za idejo zadružništva, mi-nulo spomlad, ko ga je obiskala skupina odličnih Švedov ter mu pojasnila, kako se je zadružništvo sijajno obneslo na Švedskem. Potem je izšla knjiga Švedske Childsa "Švedska, srednjapot", ki je v jedru zgodba o "kontroliranem kapitalizmu, ki se je obnesel" in ko so se pred nekaj tedni oglasti časnikiški poročevalci pri Rooseveltu, jim je priporočal, naj čitajo to knjigo. To zadost jasno kaže, da Roosevelt zelo ugaja švedski gospodarski sistem, ki temelji na zadružništvu, katero je prisilil švedski kapitalizem na umik in separejeno, pa če še tako nara-hlo.

Zahitev aretacijo dr. Townsenda

Včeraj bi se imelo vršiti pred sodnikom George Kerrom zaslišanje v zadevi tožbe proti dr. Townsendu od strani odstavljenega townsendovca dr. Wrighta, ki zahteva sodno upravljanje Townsendove organizacije, toda se ga je moralno preložiti, ker ni prišel na zaslišanje ne Townsend ne Wright. Dr. Townsend se baje nahaja v Chicagu bolan od "izčrpanosti". Ben F. Sacharow, ki zastopa Wrighta, je na-ta zahteval, da se izda zaporno povleje za dr. Townsenda in Gilour Younga, gl. tajnika Townsendove organizacije.

Seja ženskega odseka SDD

Jutri zvečer se bo vršila izredna seja ženskega odseka Slovenskega Delavskega Doma na Waterloo Rd. Prosi se vse članice, da se gotovo udeležijo, ker so važne stvari za ukrepatev zadrževanje obsežne balincarske te-kme, ki se bo vršila 30. avgusta.

Rojak v avtni nesreči
Preteklo nedeljo se je težko poškodoval na glavi 25-letni Frank Nose z 917 E. 67th St. ko se je neki avtomobilist na cesti 322 zaletel v avto, v katerem se je nahajal poleg drugih tudi Nos. Prepeljali so ga v bolnišnico v Chardonu.

Eksplozija ubila šest kanadskih ognje-gascev

MONTREAL Kanada — Včeraj se je pripetila tu tekom gašenja požara, ki je bil izbruhnil v neki oblačilni trgovini, strahovita eksplozija, ki je raztrgala v zrak šest ognje-gascev zaposlenih pri gašenju požara, dočim so bili trije drugi ognje-gasci smrtnonevorno poškodovani. Eksplozija je bila tako silna, da je vrgla ob tla celo steno poslopja ter poginal strelno v zrak. Ognje-gasci, ki so se nahajali na požarni lestvah, so bili vrženi visoko v zrak, nato pa so padli v goreče razvaline. Ostanek enega izmed ponesrečenih ognje-gascev je vrglo na električno omrežje ulične železnice, kjer so viseli več minut.

Okrog gorečega poslopja je bila zbrana množica več tisoč radovednežev, ki so po eksploziji preplašeno razbežali. Kaj je povzročilo eksplozijo, se ne ve, toda ognje-gasci sodijo, da je moral eksplodirati velik gasolinski tank v prvem nadstropju. Tudi ni znano, kaj je povzročilo požar.

Tečaji za odrasle

Ta teden se bo začelo s prostim poukom v angleščini, državljanstvu, šivanju in kvačkanju za odrasle v Slov. dvorani na E. 109 in Prince St. Ob pondeljkih ob 7:30 zvečer se vrši pouk o državljanstvu pod vodstvom Mrs. B. Schosenburg, ob petkih ob dveh popoldne poučuje angleščino Mrs. Goldie Hollen, ob petkih ob 1:30 popoldne pa Mrs. Schosenburg v šivanju in kvačkanju v Paul Revere šoli. Javnost je prijazno vabljena, da teče poseča.

Predsmrtna pesem

Louis Richter, ki je stanoval na 17724 Dillewood Ave. in je bil po poklicu strojnik in že dolgo brez dela, je včeraj proti svoji navadi začel prepevati v njej, kar sicer ni bila njegova navada, ker je bil navadno pobit in žalosten. Žena se je tenu zelo čudila. Kmalu nato je pa mož utihnil in ko ga je šla ona iskat, ga je našla mrtvega. Mož, ki je obupal vsled slabih razmer, je spil steklenico strupa.

Uslužbenci ulične žele več plače

Uslužbenci clevelandske cestno-železniške družbe so včeraj predložili posebnemu arbitražnemu odboru zahtevo, da se njihove plače zviša in sicer za 10c na uro voznika in delavcev v delavnicih in 12c za voznike, ki sami obratujejo vozove brez sprevidnikov. V odboru so msgr. Joseph F. Smith in Wm. H. Boyd, ki reprezentirata kompanijo, in kongresnik Sweeney, ki reprezentira unijo cestno-železniških uslužbencev.

Coughlin se vrnil v Mich.

Detroitski radijski pridigar, ki se je pretelki teden mudil v Clevelandu na konvenciji svoje Unije za socialno pravčnost in tekom svojega nastopa v mestnem stadiju "zbolel", je včeraj odpril v Royal Oak, Mich., kjer bo en teden na oddihu pri starših.

Rojak v avtni nesreči
Preteklo nedeljo se je težko poškodoval na glavi 25-letni Frank Nose z 917 E. 67th St. ko se je neki avtomobilist na cesti 322 zaletel v avto, v katerem se je nahajal poleg drugih tudi Nos. Prepeljali so ga v bolnišnico v Chardonu.

Pristopajte k Cankarjevi ustanovi in naročajte se na "Cankarjev glasnik". Pokažite, da naprednjaki ne znamo samo govoriti, temveč tudi ustvarjati, kadar se za nekaj zavzememo! Pokažimo, da smo še kreplki in čli in se ne mislimo še podati reakciji!

Havajčani zahtevajo državne pravice

HONOLULU, Havajsko otočje. — Havajčani se že lepo vrsto let bore, da bi se Havajskemu teritoriju priznalo državne pravice in da bi tako postal 49. država Unije, toda doslej so vsa njihova prizadevanja naletela na gluhu ušesa. Sedaj jih je californijski profesor dr. W. B. Munro svetoval, naj enostavno sklicuje ustavno skupščino, ki naj napravi osnutek ustave, kar bo primoral zvezni kongres, da bo moral vzeti vprašanje podelitev državnih pravic Havajskemu otočju zopet na rešeto. Havajsko otočje je bilo nekoč samostojna kraljevina, Amerika pa ga je dobila s pogodbo leta 1854, ko so na otokih vladali nemiri in te danji kralj Kamehame III. tudi smatral, da bo sicer na njiblje, nasloniti se na Združ. države. Prvotna pogoda med Kamehameho in Združ. državami je določala, da postane otočje polnopravna država Unije, a je kralj umrl, predno je bil izpolnjen ta pogoj in Združ. države so pozneje proglašile Havajce za svoj teritorij.

Za avtomobiliste

Prvega oktobra bo stopil v veljavo v Ohiju novi državni zakon, ki določa, da mora imeti vsaka oseba, ki vozi avtomobil, posebno licenco (driver's license), ki jo v Clevelandu dobiva v prostorih nove sodnije. Kdo že vozi avto, bo dobil licenco avtomatično, osebe pod 18 letom ali osebe, ki ne vozi avto, pa eno leto, pa bodo morale prestati skušnjo glede vira in poznavanja prometnih postav ter dokazati, da zna zanesljivo šofirati. Licenca stane 40c in jo bo moral vsak voznik vedno imeti pri sebi. Kogar se bo prijelo brez licence, bo podvržen globi do 500 dolarjev in zaporu do 6 mesecev. Licence veljajo za eno leto in so trojne vrste: začasne (za turiste), in posebne za lastnike avtomobilov in voznike, kar sicer ni bila njegova navada, ker je bil navadno pobit in žalosten. Žena se je tenu zelo čudila. Kmalu nato je pa mož utihnil in ko ga je šla ona iskat, ga je našla mrtvega. Mož, ki je obupal vsled slabih razmer, je spil steklenico strupa.

Priznanje za slovenske vrtnarje

Clevelandski dnevnik "Press" že več let zaporedoma deli nagrade za najlepše urejene vrtove v mestu in kakor drugega, tako so bili tudi letos Sloveni deležni več takih nagrad. Mari-on Kuhar, 1123 Addison Rd. je dobila prvo nagrado za najlepšo trato pred hišo na vzhodni strani mesta, Mary Roje, 6621 Bon- na Ave. pa drugo nagrado, dočim je v drugem delu dobila nagrado za lepo urejen vrt Mary Ivančič, 9707 Garfield Ave., v četrtem pa John Lokar, 695 E. 162nd St., a Julia Kepic, 894 E. 137 St. pa nagrado za lepe cve-tlice. Prvo nagrado za najlepši zelenjadni vrt v Euclidu je dobila Ana Žele, 2108 Arbor Ave.

Zaroka

Florence Katherine Magill, hčerka Mrs. F. Magill, Eddy Road, in Bill Bohinc, sin pozna-nega družine Johna Bohinca, East 173 St., sta se zaročila.

Zopet doma

Z Zeletovo ambulanco je bila prepeljana iz bolnišnice domov Antonija Sterlekar, 18619 Ar-row head Ave. Prijateljice so vabljene, da jo obiščejo.

V bolnišnico

Justine Zevnik, 1554 East 55 St., se nahaja v Lakeside bolnišnici, kjer jo prijatelji lahko obiščejo.

Španske fašistične armade zmagujejo?

Krvava borba za nadvlado v Španiji se nagaiba v prid fašistom. Bojazen v Madridu pred divjimi maroškimi četami. Rebeli pobili 500 lastnih pristašev.

Velika Britanija predlaže spričo rebelnih uspehov odgovritev pogajanji o neintervencijskem paktu.

ZADNJE VESTI

HENDAYE, dne 18. avg. — Rebelna bojna ladja Espana in rebelni letalci so začeli s silovitim bombardiranjem San Sebastiana in Iruna, kjer se rebeli hročajo praporiti do morja. V San Sebastianu razsaja tudi vročinska bolez, ker so rebeli ustavili dotok pitne vode in so sanitarne razmere v obleganem mestu vsled tega nezorne. Vladne baterije v fortu Guardalupu so začele bombardirati rebelne pozicije pred Irunom. V Gijonu se je podalo vladnim milicnikom tisoč rebelnih regularnih vojakov, ki so dodelje držali dve vojašnici v tem mestu. Pobiti so bili skor vsi uporni oficirji in mnogo vojakov. V fortu Guardalupu se nahaja skladishe dinamita in če bodo rebeli ta fort zadeli, bodo pognali v zrak tudi na stotine rebelov ki so tam ujeti.

LIZBONA. — Ko so rebeli včeraj zavzeli mesto Almendralejo, ki se nahaja 17 milj od Badajoza, so poklali in postrelili pet sto prebivalcev, pristašev ljudske vlade.

MADRID. — Španska ljudska vlada je danes poslala proti Badajozu svoje najboljše regularne in milične čete, da ustavijo rebelno prodiranje na zapadu. Rebeli so bili tepleni pri Medellini, 52 milj od Badajoza. Obleganje Ovieda se med tem z vsi srdostoj nadaljuje. Rudarji iz Asturije, ki oblegajo to mesto, so dobili nadaljnje topove, poslužujejo se pa tudi v veliki meri dinamita.

MADRID, dne 1

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—HENderson 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$2.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države	\$1.50
za 6 mesecev	\$4.00; za celo leto

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEDOLŽNE ŽRTVE SLEPE POLITIKE

Pred kratkim je umrlo v New Jerseyju enomesecno dete in mrlski oglednik je izjavil, da je pronašel, da je dete umrlo od lakote. Oče, Edward Louis Dudley je brez dela in ni imel denarja za mleko, domača relifna uprava mu ga tudi ni hothela dati, država je pa sploh ustavila vsak relif ter povedala prebivalcem, naj si pomagajo, kakor si vedo in znajo. Ameriški časnik Jay Franklin je v temu dogodku napisal članek, ki se v izčrpkih glasi:

"So ljudje, ki verjamejo, da je prav, da se tako godi otrokom, ki se rode revnim staršem v teh depresijskih časih. Sicer je to žalostno, pravijo, toda ne da se pomagati, tako zahtevajo naravn zako ni kompeticije in ohrane najzmožnejših. Drugi, ki gledajo na stvari bolj s čuvstvenega stališča, smatrajo za navaden umor, ako se detetu odreče mleko, brez katerega ne more živeti, zlasti, če se to zgodi v kraju, kjer imajo dovolj sredstev, da preskrbe lahko mleka v izobilju za vse otroke. Tretja skupina pa pravi, naj bo že to prav ali ne, toda politika izstradavanja brezposelnih nujno vodi v civilni samomor, kakršen je v teku v Španiji. Ta skupina pravi, da je dolžnost družbe, da kompetitivna borba za obstanek ne zaide tako daleč, da začne uničevati življenje in posest. Drugače se bomo vzlic vsem zakonom, veroizpovedim in ustavam vrnili v divjaško dobo, ko so odločevali zobje in kremlji."

"Če bi bil v New Jerseyju na svobodi kak norec," pravi Franklin, "ki bi ugrabljeval otročice iz zibelk ter jih moril, bi ne bila nobena beseda premočna za obsojanje takega zločina. Časopisi vseh strank bi zahtevali akcijo. Državni miličniki bi bili mobilizirani. Državni pravnik bi planil v akcijo in ako bi moralca prijeli, bi ga samo hitra obravnavana rešila linčanja."

Franklin nato omenja slučaj Lindberghovega otroka, ki je bil pred štirimi leti ugrabljen in umorjen, kar je privelo do ene največjih kriminalnih in legalnih dram v zgodovini Amerike, in vprašuje:

"Toda kje je socialna vest New Jerseyja zdaj? Tu imamo bogato državo, katere relifne smernice prav tako gotovo vodijo v masaker revnih otrok kakor če bi država najela rablja, da bi 'likvidiral' vprašanje otrok brezposelnih prebivalcev! Kje je kaka obramba proti tej vrsti zločina? Kajti triletni Donald Has tie iz Hobokena (umrl na posledicah podhranjevanja pred enim mesecem) in enomesecno dete Edwarda Louisa Dudleyja sta prav tako mrtva, kakor Lindberghov otrok!"

Newjerseyski govor in legislatura sta republikanska, nasprotujeta "new-dealskim" relifnim smernicam in zvezemu "zapravljanju" denarja za pomoč brezposelnim državljanom in njihovim družinam, in Jay Franklin z ozirom na to svoj članek sarkastično zaključuje:

"In če se že govor in legislatura v Trentonu ne morejo sprizazniti z dejstvom, da je relif temeljna new-dealska

(Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA:**Proslava podružnice**

št. 32, SZZ

Euclid, O.

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$2.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države	\$1.50
za 6 mesecev	\$4.00; za celo leto

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Uredništvo "Enakopravnosti" z veseljim priobča dopis naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni.

NEDOLŽNE ŽRTVE SLEPE POLITIKE

Pred kratkim je umrlo v New Jerseyju enomesecno dete in mrlski oglednik je izjavil, da je pronašel, da je dete umrlo od lakote. Oče, Edward Louis Dudley je brez dela in ni imel denarja za mleko, domača relifna uprava mu ga tudi ni hothela dati, država je pa sploh ustavila vsak relif ter povedala prebivalcem, naj si pomagajo, kakor si vedo in znajo. Ameriški časnik Jay Franklin je v temu dogodku napisal članek, ki se v izčrpkih glasi:

"So ljudje, ki verjamejo, da je prav, da se tako godi otrokom, ki se rode revnim staršem v teh depresijskih časih. Sicer je to žalostno, pravijo, toda ne da se pomagati, tako zahtevajo naravn zako ni kompeticije in ohrane najzmožnejših. Drugi, ki gledajo na stvari bolj s čuvstvenega stališča, smatrajo za navaden umor, ako se detetu odreče mleko, brez katerega ne more živeti, zlasti, če se to zgodi v kraju, kjer imajo dovolj sredstev, da preskrbe lahko mleka v izobilju za vse otroke. Tretja skupina pa pravi, naj bo že to prav ali ne, toda politika izstradavanja brezposelnih nujno vodi v civilni samomor, kakršen je v teku v Španiji. Ta skupina pravi, da je dolžnost družbe, da kompetitivna borba za obstanek ne zaide tako daleč, da začne uničevati življenje in posest. Drugače se bomo vzlic vsem zakonom, veroizpovedim in ustavam vrnili v divjaško dobo, ko so odločevali zobje in kremlji."

"Če bi bil v New Jerseyju na svobodi kak norec," pravi Franklin, "ki bi ugrabljeval otročice iz zibelk ter jih moril, bi ne bila nobena beseda premočna za obsojanje takega zločina. Časopisi vseh strank bi zahtevali akcijo. Državni miličniki bi bili mobilizirani. Državni pravnik bi planil v akcijo in ako bi moralca prijeli, bi ga samo hitra obravnavana rešila linčanja."

Franklin nato omenja slučaj Lindberghovega otroka, ki je bil pred štirimi leti ugrabljen in umorjen, kar je privelo do ene največjih kriminalnih in legalnih dram v zgodovini Amerike, in vprašuje:

"Toda kje je socialna vest New Jerseyja zdaj? Tu imamo bogato državo, katere relifne smernice prav tako gotovo vodijo v masaker revnih otrok kakor če bi država najela rablja, da bi 'likvidiral' vprašanje otrok brezposelnih prebivalcev! Kje je kaka obramba proti tej vrsti zločina? Kajti triletni Donald Has tie iz Hobokena (umrl na posledicah podhranjevanja pred enim mesecem) in enomesecno dete Edwarda Louisa Dudleyja sta prav tako mrtva, kakor Lindberghov otrok!"

Newjerseyski govor in legislatura sta republikanska, nasprotujeta "new-dealskim" relifnim smernicam in zvezemu "zapravljanju" denarja za pomoč brezposelnim državljanom in njihovim družinam, in Jay Franklin z ozirom na to svoj članek sarkastično zaključuje:

"In če se že govor in legislatura v Trentonu ne morejo sprizazniti z dejstvom, da je relif temeljna new-dealska

(Dalje v 6. koloni)

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEDOLŽNE ŽRTVE SLEPE POLITIKE

Pred kratkim je umrlo v New Jerseyju enomesecno dete in mrlski oglednik je izjavil, da je pronašel, da je dete umrlo od lakote. Oče, Edward Louis Dudley je brez dela in ni imel denarja za mleko, domača relifna uprava mu ga tudi ni hothela dati, država je pa sploh ustavila vsak relif ter povedala prebivalcem, naj si pomagajo, kakor si vedo in znajo. Ameriški časnik Jay Franklin je v temu dogodku napisal članek, ki se v izčrpkih glasi:

"So ljudje, ki verjamejo, da je prav, da se tako godi otrokom, ki se rode revnim staršem v teh depresijskih časih. Sicer je to žalostno, pravijo, toda ne da se pomagati, tako zahtevajo naravn zako ni kompeticije in ohrane najzmožnejših. Drugi, ki gledajo na stvari bolj s čuvstvenega stališča, smatrajo za navaden umor, ako se detetu odreče mleko, brez katerega ne more živeti, zlasti, če se to zgodi v kraju, kjer imajo dovolj sredstev, da preskrbe lahko mleka v izobilju za vse otroke. Tretja skupina pa pravi, naj bo že to prav ali ne, toda politika izstradavanja brezposelnih nujno vodi v civilni samomor, kakršen je v teku v Španiji. Ta skupina pravi, da je dolžnost družbe, da kompetitivna borba za obstanek ne zaide tako daleč, da začne uničevati življenje in posest. Drugače se bomo vzlic vsem zakonom, veroizpovedim in ustavam vrnili v divjaško dobo, ko so odločevali zobje in kremlji."

"Če bi bil v New Jerseyju na svobodi kak norec," pravi Franklin, "ki bi ugrabljeval otročice iz zibelk ter jih moril, bi ne bila nobena beseda premočna za obsojanje takega zločina. Časopisi vseh strank bi zahtevali akcijo. Državni miličniki bi bili mobilizirani. Državni pravnik bi planil v akcijo in ako bi moralca prijeli, bi ga samo hitra obravnavana rešila linčanja."

Franklin nato omenja slučaj Lindberghovega otroka, ki je bil pred štirimi leti ugrabljen in umorjen, kar je privelo do ene največjih kriminalnih in legalnih dram v zgodovini Amerike, in vprašuje:

"Toda kje je socialna vest New Jerseyja zdaj? Tu imamo bogato državo, katere relifne smernice prav tako gotovo vodijo v masaker revnih otrok kakor če bi država najela rablja, da bi 'likvidiral' vprašanje otrok brezposelnih prebivalcev! Kje je kaka obramba proti tej vrsti zločina? Kajti triletni Donald Has tie iz Hobokena (umrl na posledicah podhranjevanja pred enim mesecem) in enomesecno dete Edwarda Louisa Dudleyja sta prav tako mrtva, kakor Lindberghov otrok!"

Newjerseyski govor in legislatura sta republikanska, nasprotujeta "new-dealskim" relifnim smernicam in zvezemu "zapravljanju" denarja za pomoč brezposelnim državljanom in njihovim družinam, in Jay Franklin z ozirom na to svoj članek sarkastično zaključuje:

"In če se že govor in legislatura v Trentonu ne morejo sprizazniti z dejstvom, da je relif temeljna new-dealska

(Dalje v 6. koloni)

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEDOLŽNE ŽRTVE SLEPE POLITIKE

Pred kratkim je umrlo v New Jerseyju enomesecno dete in mrlski oglednik je izjavil, da je pronašel, da je dete umrlo od lakote. Oče, Edward Louis Dudley je brez dela in ni imel denarja za mleko, domača relifna uprava mu ga tudi ni hothela dati, država je pa sploh ustavila vsak relif ter povedala prebivalcem, naj si pomagajo, kakor si vedo in znajo. Ameriški časnik Jay Franklin je v temu dogodku napisal članek, ki se v izčrpkih glasi:

"So ljudje, ki verjamejo, da je prav, da se tako godi otrokom, ki se rode revnim staršem v teh depresijskih časih. Sicer je to žalostno, pravijo, toda ne da se pomagati, tako zahtevajo naravn zako ni kompeticije in ohrane najzmožnejših. Drugi, ki gledajo na stvari bolj s čuvstvenega stališča, smatrajo za navaden umor, ako se detetu odreče mleko, brez katerega ne more živeti, zlasti, če se to zgodi v kraju, kjer imajo dovolj sredstev, da preskrbe lahko mleka v izobilju za vse otroke. Tretja skupina pa pravi, naj bo že to prav ali ne, toda politika izstradavanja brezposelnih nujno vodi v civilni samomor, kakršen je v teku v Španiji. Ta skupina pravi, da je dolžnost družbe, da kompetitivna borba za obstanek ne zaide tako daleč, da začne uničevati življenje in posest. Drugače se bomo vzlic vsem zakonom, veroizpovedim in ustavam vrnili v divjaško dobo, ko so odločevali zobje in kremlji."

"Če bi bil v New Jerseyju na svobodi kak norec," pravi Franklin, "ki bi ugrabljeval otročice iz zibelk ter jih moril, bi ne bila nobena beseda premočna za obsojanje takega zločina. Časopisi vseh strank bi zahtevali akcijo. Državni miličniki bi bili mobilizirani. Državni pravnik bi planil v akcijo in ako bi moralca prijeli, bi ga samo hitra obravnavana rešila linčanja."

Franklin nato omenja slučaj Lindberghovega otroka, ki je bil pred štirimi leti ugrabljen in umorjen, kar je privelo do ene največjih kriminalnih in legalnih dram v zgodovini Amerike, in vprašuje:

"Toda kje je socialna vest New Jerseyja zdaj? Tu imamo bogato državo, katere relifne smernice prav tako gotovo vodijo v masaker revnih otrok kakor če bi država najela rablja, da bi 'likvidiral' vprašanje otrok brezposelnih prebivalcev! Kje je kaka obramba proti tej vrsti zločina? Kajti triletni Donald Has tie iz Hobokena (umrl na posledicah podhranjevanja pred enim mesecem) in enomesecno dete Edwarda Louisa Dudleyja sta prav tako mrtva, kakor Lindberghov otrok!"

Newjerseyski govor in legislatura sta republikanska, nasprotujeta "new-dealskim" relifnim smernicam in zvezemu "zapravljanju" denarja za pomoč brezposelnim državljanom in njihovim družinam, in Jay Franklin z ozirom na to svoj članek sarkastično zaključuje:

"In če se že govor in legislatura v Trentonu ne morejo sprizazniti z dejstvom, da je relif temeljna new-dealska

(Dalje v 6. koloni)

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEDOLŽNE ŽRTVE SLEPE POLITIKE

Pred kratkim je umrlo v New Jerseyju enomesecno dete in mrlski oglednik je izjavil, da je pronašel, da je dete umrlo od lakote. Oče, Edward Louis Dudley je brez dela in ni imel denarja za mleko, domača relifna uprava mu ga tudi ni hothela dati, država je pa sploh ustavila vsak relif ter povedala prebivalcem, naj si pomagajo, kakor si vedo in znajo. Ameriški časnik Jay Franklin je v temu dogodku napisal članek, ki se v izčrpkih glasi:

"So ljudje, ki verjamejo, da je

Rudolf Dostal:

V senci grških bogov

Ko hite brzi tekači z gorečo plamenico iz Olimpije v Berlin, se vračajo misti in spomini k potovanju, ki ga je privedila lansko leto JS z luksuznim parnikom "Kraljico Marijo" v Grčijo in Egipt. V noči na 3. juliju smo zapuščali zadnje otokje jonskega arhipelaga: Leukas, Kefalonijo in Zante ali Zakint, ki so ga Benečani imenovali "cvet Levanta." Grški otoki, večinoma pogrodzeni, so prijetna spremembra očem, ko si zapustim obupno goloto skalnatne albanske obale. V zdognjih jutranjih urah smo zaokrenili nekako proti sredini peloponeške obale in prišli v luki Katakolon. Zahodna obala Peloponeza je zelo nizka in lahko pristopna iz zaledja. Tod morejo pristajati tudi večji parniki. Katakolon je izvozna luka za grško sadje olje grozdje in vino. Azurno nebo in sončna modrina morja se skladno spajata s terracot-barvo griča nad bournim naseljem. Harmonijo dopoljujejo bujni, cvetoči oleanderi in temnozelene cipresi.

Redki zvezdavi domačini so nas zaledeni motrili. V pristanišču nas je čekal poseben vlak, da bi nas popeljal k starodavnim odkrivanim izkopaninam. Toda očvidno je ni nikomur mudilo, niti vlaku, niti vlakovemu osebu. Pa tudi nam ne. Lokočujoča je venomer vrečala, kaže bi slo najmanj za eksprejni vlak. Posedli smo v senco oleanderov in vrb, zakaj že je zaseba pristiskati vročina. Majhna restavracija je bila slabo zazelenjena, nekoliko limonadnih posameznikov v crne kave, na mah je vse razprodano. Najbrž niso vajeni tako velikih poskusov, sicer bi lahko zasluzili vlastne drahem.

Končno so se oglasila znamenja za odhod. V silnem hrušču, med zvonjenjem zvona, v tršču, med učenjaki Winkelmann, Ernest Curtius in Wilhelm Dorpfeld. Ti so odkopali in odkrili starodavno olimpijo ter stene mnogo pripomogli k rekonstrukciji grške kulture in zgodovine. Doprnsna kipa slednjih dveh učenjakov stoji v olimpijskem muzeju.

Prevalili smo nizek grič, tam, kjer se razsiri dolina reke Alfeja v kotlino, ter obstali na klasičnih tleh. Tod leži na stotine in stotine, da, na tisoče stebrov, kapitelov, ogromnih kvadrov in ruševin. Tu so se vršile svečene olimpijske igre na čast Zevsu, poglavaru in ocetu grških bogov in boginj. Naš mentor v Olimpiji je bil grški profesor zgodovine, ki nam je vše dokaj razumljivi nemščini razlagal davno preteklost in zgodovino tega, starom Grkom tako svetega kraja. Posedli smo v senci visokih dreves na prevrnjene

stebre in kapitele ter v dobrodejni tišini, katero je motilo le enakomerno cvrčanje škržatov, poslušali predavanje našega cicerona. Najimenitnejše grške narodne igre so se vršile v Olimpiji, ki so jih prebivalci pokrajine Elide obhajali že od starodavnih časov. Početnik olimpijskih iger je bil baje grški junak Heraklej. Pozneje so se pridružili tudi Spartanci. Elejci so prisegli, da ne bodo tujcem, ki bi romali v Olimpijo, nikdar nič žalega storili. Tej pogodbi so se pridružili tudi vso ostale grške države. In tako so postale olimpijske igre splošna velika narodna svečanost vseh Grkov in plemen s celine, kolonij in z otokov. V času, ko se je obhajal v Olimpiji narodni praznik, ni smelo biti na Peloponeškem polotoku nobene vojne in so moradi prenehati vsi prepriki. Igre so se vršile nad tisoč let, t. j. od 776. pred Kr. r. do leta 392. po Kr. r., ko jih je cesar Teodozij prepovedal. Po olimpijskih igrach, ki so se vršile vsako četrto leto, so imeli Grki štetje let. To so bila razdobja, olimpijade imenovana. Vsako grško pleme je prineslo v Olimpijo kult svojega božanstva. Tako je nastalo tukaj vse polno raznih svečin.

Najprej so pričeli z izkopanjem Zevsovega templja ter našli teraso, ki je bila templjev temelj, nato pa Fidijevo delavnico gimnazij, tempelj boginje Juno, dvanaest zakladnic itd. Gromovnikovo svetišče je podpiralo šest stebrov na podolžni strani. Od 34 prekrasnih stebrov v veži je ohranjen pravljajseth le spodnji del, ravnotako od črnega, belega in pisanega marmornatega tlaka ter od mozaičnih tal le neznatni ostanki. V notranosti templja so bila na obeh straneh stebrišča, ki so nosila galerijo. Od tod je bilo najlepše videti spomenik boga Zevsa, umetno kopija Fidije, eno izmed sedmih čudes sveta. Orjaški je bil izdelan iz slonove kosti in čistega zlata ter je bil baje najlepša stvaritev grške plastike. Redka starodavna umetnina je propadla o priliki nekega požara

v Carigradu, kamor so jo bili prenesli vzhodni osvojevalci.

V senci tega svetišča je stala bogovom posvečena oljka, katere listi so ovijali glave olimpijskih zmagovalcev. Liste so odrezali dečki z zlatimi noži, spletli v venec in položili na zlato mizo v templju. Tukaj so sedeli sodniki pri tekmahi ter pričakovali zmagovalce, ki so se vstopili v svetišče, z volnenimi trakovi oviti okoli glave. Ko so izklicali njihova imena in domače kraje, so prejeli oljene vence kot častna darila. Tekem je končala svečanost z zahvalno daritvijo. Po dovršenih tekmahi so v Olimpiji tudi pesniki in pisatelji čitali svoja dela. Tu je bila še umetniška razstava, kjer so umetniki razkazovali svoje slike, kipe, rezbarije in ostale umetnine, poleg tega pa še tržnica, sejem in borza. Grki so se v Olimpiji na splošni narodni praznik srečevali, spoznavali, sklepali poslovne pogodbe in prijateljstva ter razsojali spore. Poslanci raznih držav so se o v takih sestankih večkrat razgovarjali o perečih državnih vprašanjih.

Naš predavatelj, grški profesor, nas je opozarjal na Herion, ostanke svetišča boginje Here, kamor so nosili in kupili bogovom namenjena darila. Tukaj je stal še en Zevsov kip iz čistega zlata, ki ga je daroval Korinčan Kypsilos. Pod razvalinami tega svetišča je bilo uničenih brez dvoma nešteto dragocenih zakladov, kakor dokazuje leta 1877. izkopani Praksitelin Hermes. Obležal je natanko na onem mestu, kjer se je zgrudil. Danes pa stoji, popoloma rekonstruiran, v olimpijskem muzeju, eden najlepših starodavnih grških spomenikov.

Še smo si ogledali ostanke "dvoran odmeva," ki je bila baje najbolj akustična dvorana na svetu. Tu so našli tudi bizantinsko cerkev s tremi ladjami. Povsod poskusi rekonstrukcije,

zdravlji zmagovalci, ki so dobili oljne vence v dar. Po končanih tekmahi so šli ovenčani junaki v svečani procesiji, spremiščani od brezstevilne množice k Zevsovemu oltarju, kjer se je končala svečanost z zahvalno daritvijo. Po dovršenih tekmahi so v Olimpiji tudi pesniki in pisatelji čitali svoja dela. Tu je bila še umetniška razstava, kjer so umetniki razkazovali svoje slike, kipe, rezbarije in ostale umetnine, poleg tega pa še tržnica, sejem in borza. Grki so se v Olimpiji na splošni narodni praznik srečevali, spoznavali, sklepali poslovne pogodbe in prijateljstva ter razsojali spore. Poslanci raznih držav so se o v takih sestankih večkrat razgovarjali o perečih državnih vprašanjih.

Obljubi je še mogoča. Kamor je vedno sedel med najimenitnejšo gospodo. Pri Špartancih je smel bojevati v vojni zraven samega kralja. Grška zgodovina nam pripoveduje o Grku Dijagoru z Roda, ki je, v mladosti sam odlikovan z olimpijskim oljčnim vencem, peljal svoja dva sinova na olimpijske tekme. Ko sta si oba sinova pri tekmahi priborila oljčni venec, sta šla k ljubljenu očetu, mu položila vsak svoj venec na sivo glavo, ga zadelo na rame in nosila med občinstvom okoli. Iz tisoč gril je donela slaviva sivemu starčku, ki od veselja ni mogel ziniti niti besede ter se je od prevelike sreče prevzet zgrudil mrtev na tla. Do solz ganjeni gledalci so s cvetcami pokrili truplo presečnega očeta.

Obljuni venec so imeli starci Grki za največjo čast, ki jo morejo človek doseči. Vračajoči se zmagovalci je bil povsod sprejet z veliko slavo. Doma pa so ga čakali rojaki pred mestom in ga v svečanem sprevodu peljali do očetovega doma. Pesniki so v pesmi prepevali njegovo slavo, imenitniki so ga vabili k sebi v goste, vseposod je bil odlikovan. Pri javnih svečanostih

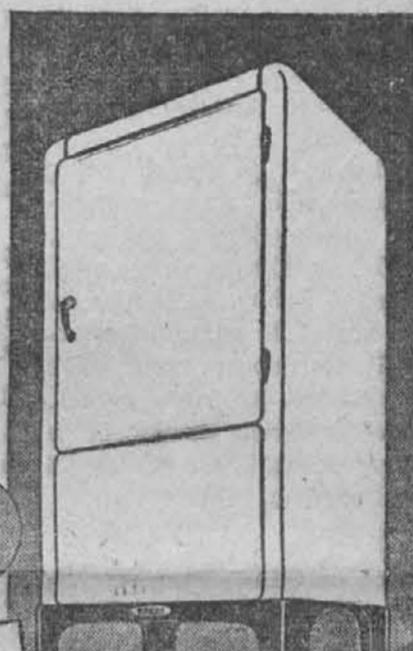
Oblašajte v —
"Enakopravnosti"

ONLY IN NORGE DO YOU GET THE PLUS VALUE OF ROLLATOR REFRIGERATION

• Part of the plus value in Norge is the plus cold-making power of the Rollator. It is able to make more cold than you'll ever need, is simple in construction, smooth in operation, uses hardly any current, is almost everlasting. By actual test, the Rollator improves with use.

The extreme efficiency and dependability of the Rollator is the basis of saving in both food and refrigeration. Rollator Refrigeration enables Norge owners to save up to \$11 a month.

THE ROLLATOR...
Smooth, easy, rolling power provides more cold—uses less current.

BEFORE YOU BUY

• When you buy a new washer, you expect it to give you years of quiet, dependable, trouble-free service.

But do you realize that, from the standpoint of dependable performance, the most important part of a washer is the part you never see? It's the transmission. And only the Norge washer has the "Autobuilt" transmission, with its system of "take-up points" which makes the Norge truly a life-lasting washer.

(Model 30-P Washer with Frapsy Illustration) 30-RWK-1

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-05 Superior Ave.

NORGE

Ciste, svelle, zdrave KRSNE OCI so čudovita last. Murine očisti, in lajša ter je osvežujejo in neškodljiv. Knjigo Eye Care all Eye Beauty posljemo brezplačno na zahtevo.

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

Miracle Whip
Salad Dressing
A NEW KIND OF DRESSING CREATED BY KRAFT
Good Housekeeping Bureau

• Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo

krasno novo povest

Grandsons (VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

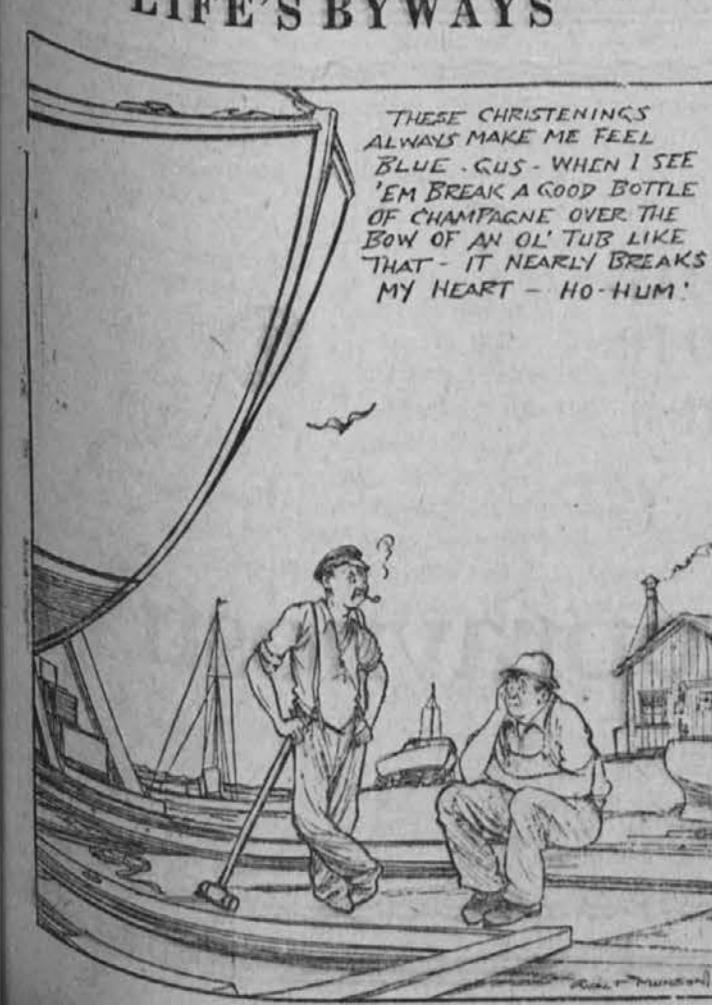
To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — — — CLEVELAND, OHIO

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Zato, Veličanstvo, ker me bo odslej neprestano skrbelo, kako je Vašemu Veličanstvu. Bojim se, da boste radi operacije, ki jo bodo izvršili na knezu Potemkinu, razburjeni in jaz bi bil srečen, ah, presrečen, če bi smel med tem časom ostati v Vaši bližini.

— Mar vam je toliko za svojo carico? ga vpraša Katarina in se nasmehne. V dvoru nimam mnogo ljudi, ki bi mi bili tako zelo vdani.

— Prav zato pa bi bil rad v vaši bližini in vam pomagal prenašati gorje.

— Naj bo, — odgovori Katarina, — vi boste eden izmed onih redkih, ki smejo biti pri operaciji navzoči. Točno ob dvanajstih bodite v sobah kneza Potemkina.

— Veličanstvo, to mi je v veliko čast.

Se enkrat mu je Katarina ponudila svojo roko, ki jo je Subov strastno poljubil.

Ne bo dolgo, ko bodo našle njegove ustnice caričine in se jih dotaknile.

Platon Subov je odšel v svoje sobe, ki so se nahajale na drugi strani zimske palače.

Med potjo je srčal nekaj dvorjanikov, ki so na njegov posni pozdrav komaj pokimali.

— Le počakajte, dragi moji, — pomisli Subov, — še klanjali se mi boste! Že jutri zjutraj bodo ti ljudje napram meni veliko bolj prijazni, ko bodo zvedeli, da me je carica imenovala za svojega čitalca in me odlikovala z Vladimirom redom.

— Jutri pa — jutri bodo Potemkinova operirali! Potemkin bo odslej pohabljenec, ki ga Katarina ne bo več ljubila. Za vraga Najboljše bi pa bilo, da se sploh ne bi več zbudil.

Sicer vem prav gotovo, da bom zmaga, kajti če sem že našel pot v caričin budoar, mi bodo kmalu tudi vrata njene spalnice odprta. Tako dolgo pa, dokler živi ta Potemkin, ne bom mogel doseči vsega, kar želim.

— Kadar pa ga ne bo več, — vzdigne Subov, — kdo Potemkin ne bo več živel na Katarininem dvoru, tedaj bo za carico samo še Platon Subov!

Mladi major se zdrzne. Zadnje besede je spregovoril skoraj preglastno; hitro se je obrnil, da bi videl, če ga ni kdo slišal.

Videl pa ni nikogar.

Ne! Sedaj mora biti resen in pameten! Sedaj je moral paziti, da bi si ne naredil na dvoru sovražnika, ki bi mu mogel škodovati pri carici.

Takrat pa, ko bo imel moč v svojih rokah, tedaj bo uničil vse te ošabne prikazni. Tedaj jim bo pokazal, kaj zna!

Oh, ta Potemkin je bil preblag premehkal napram svoji okolici. Vsem je pomagal, za vse je prošil pri carici, nikomur ni storil nicesar žalega.

Ženska dobi delo

Stalno delo dobi ženska za gospodinjstvo in varstvo otrok. Plača po dogovoru. Zglasite se na 863 East 141 St.

V najem

Odda se opremljena soba mirnemu in poštenemu fantu; pravna tudi za pečati. Prost vhod. — Vpraša se na 1024 E. 66th Place.

Iščem neopremljeno sobo

s posebnim vhodom ali stanovanje, obstoječe iz dveh sob, v Collinwoodu. Kdor ima kaj primerjega, je prošen, da sporoti svoj naslov "Enakopravnosti".

ni in mu javite, da mu moram nekaj zelo važnega sporočiti!

Vratar pritrdi z glavo in odiče. Čez nekaj minut pa se vrnil, se popraskal za ušesom in rekel:

— Gospoda majorja moram vprašati, če je stvar zares tako važna, da ga morate buditi srednji noči. Le v slučaju, da je zadeva, radi katere prihaja še zares zelo važna, vas bo gospod grof sprejet.

— Če pa bi ne bil takšen, bi ga že zdavnaj več ne bilo. Katarina bi ga bila uničila še tisti trenutek, ko je vzljubila Potemkina. Orlov pa je bil še vedno vplivna osobnost na dvoru; bil je človek, čigar beseda je mnogo veljala.

Da, prav tako bo postopal Platon Subov, ko se bo preselil v sobe caričinega miljenca.

Mladi častnik je med tem premisilevjanjem prispev v svojo skromno sobo. Pogledal je na uru. Bilo je tri po polnoči.

Katarina je zapovedala, da so

ga zbudili iz najlepšega spanja, — spanje pa, ki ga bo sedaj spal bo še tisočkrat slajše! Nekaj ur je preživel v Katarinini bližini. Sedaj ni smel odnehati, ko je pa tako lepo pričel!

Trudnost je zginila in Subov ni niti pogledal svoje postelje. Ognil se je s plaščem, ki ni bil niti malo podoben vojaškemu plašču, posadil si je na glavo klobuk, ugasnil svetilko in odšel iz svojega stanovanja.

Preko majhnih stopnic je prispev v park zimskega vrta. Tačko je zopet nadaljeval pot, dokler ni prispev do neke velike palače.

Sedaj so se odprla vrata, v sobo pa stopi grof Gregor Orlov. Oblečen je bil v domačo, hišno obleko, na glavi pa je imel pes.

— Vi ste pa, kakor razbojniki,

ki vdre ponoči v hišo! — vzliklne grof, pozdravi Subova in se

mu prijazno nasmehne. — Vidi te, radi vas sem moral zapustiti lepo Georgijko!

— Kaj bi mi torej radi sporočili? Hitro! Pozno je že in mislim, da bi ne bilo baš prepametno izgubljati noč z dolgim pogovorom!

— Cemu bi se ne mogla tudi midva enkrat pozno v noč zabavati in se pogovarjati, — odvrne Platon Subov in pogleda Orlova, — če pa sme to tudi Njeno Veličanstvo carica!

Subov pogleda na okna. Vse je bilo temno, kakor da bi vsi spali.

Subov pa je vedel, kako bo prišel v palačo. Vedel je, kako bo prišel h grofu Orlovu.

Šel je krog hiše in potkal na majhno okence, ki je bilo na zadnji strani palače.

Večkrat je moral ponoviti svoj trkanje, dokler se je naposled nekdo oglasil;

— Kdo je? Kdo bi rad vstopil?

— Emir, ki blagoslavlja grofa Orlova! — odgovori Subov brez obotavljanja.

To je bilo geslo in vratar je tako vedel, da bi rad vstopil kak grofov priatelj.

Cežekrat je moral ponoviti svoj trkanje, dokler se je naposled nekdo oglasil;

— Kdo je? Kdo bi rad vstopil?

— Emir, ki blagoslavlja grofa Orlova! — odgovori Subov brez obotavljanja.

To je bilo geslo in vratar je tako vedel, da bi rad vstopil kak grofov priatelj.

Cežekrat je moral ponoviti svoj trkanje, dokler se je naposled nekdo oglasil;

— Kdo je? Kdo bi rad vstopil?

— Emir, ki blagoslavlja grofa Orlova! — odgovori Subov brez obotavljanja.

To je bilo geslo in vratar je tako vedel, da bi rad vstopil kak grofov priatelj.

Cežekrat je moral ponoviti svoj trkanje, dokler se je naposled nekdo oglasil;

— Kdo je? Kdo bi rad vstopil?

— Emir, ki blagoslavlja grofa Orlova! — odgovori Subov brez obotavljanja.

To je bilo geslo in vratar je tako vedel, da bi rad vstopil kak grofov priatelj.

Cežekrat je moral ponoviti svoj trkanje, dokler se je naposled nekdo oglasil;

— Kdo je? Kdo bi rad vstopil?

— Emir, ki blagoslavlja grofa Orlova! — odgovori Subov brez obotavljanja.

Orlov se začudi in stopi korak nazaj.

Dobro je poznal ljudi, zato je tako opazil da se je mlademu častniku pripetilo nekaj izrednega.

— Carica se je nocoj pogovarjala z vami?

— Da! — odvrne Subov kratko

— Zaenkrat sem ji bil še samo čitalec. Imenovala me je za svojega stalnega čitalca, poleg tega pa me je še odlikovala z Vladimirom redom!

— Moj dragi Subov, čestitam vam! Saj to je sijajno! Človek, s katero se izvrstno zabaava. Grof je vzrojil, ko sem prišel in ga motil. — Rekel pa je, če želi gospod major vseeno govoriti z njim, — če je stvar zares neodložljiva.

— Pri njem se namreč nahaja, — pristavi vratar tiho in zavrsno, — neka dražestna Georgijka, s katero se izvrstno zabaava. Grof je vzrojil, ko sem prišel in ga motil.

— Rekel pa je, če želi gospod major vseeno govoriti z njim, — če je stvar zares neodložljiva.

— Sedaj se lahko vzpenjate više, kajti caričina milost vam je zagotovljena. — Sedaj pa se vam vse vreduje!

— Dragi grof, ne bi vas rad motil! — odvrne major Subov in njegov glas je zazvenel tako čudno, zelo, se je razlikoval od

načinka pogovora, s kakršnim je vedno razveseljeval grofa Orlova. — Nikar ne pozabite na svoj nocoj dan pa se ne bom več vrnili.

— S to nalogo je vratar ponovno odšel.

— Cežekrat trenutkov pa se je zopet vrnil in odpeljal mladega majorja v grofov delavnino sobo.

Subov sleče svoj plašč in ga položi na stol. Soba je bila odlična in zelo okusno urejena in je pričala o bogastvu lastnika te palače.

— Sedaj so se odprla vrata, v

sobo pa stopi grof Gregor Orlov. Oblečen je bil v domačo, hišno obleko, na glavi pa je imel pes.

— Vi ste pa, kakor razbojniki, ki vdre ponoči v hišo! — vzliklne grof, pozdravi Subova in se

mu prijazno nasmehne. — Vidi te, radi vas sem moral zapustiti lepo Georgijko!

— Kaj bi mi torej radi sporočili? Hitro! Pozno je že in mislim, da bi ne bilo baš prepametno izgubljati noč z dolgim pogovorom!

— Grof, morda sem dosegel več, kakor si mislite! — reče mladi častnik, — kajti, če mi bo jutri sreča naklonjena, ne bo več Aleksandra Potemkina.

Subov je povedal Orlovu vse, kar se je zgodilo. Pričeval mu je, kako so ga na caričino povleje zubudili, kako jih je moral činiti.

— Jaz poznam prav dobro svojo Katarino! Subov, dosegli ste svoj cilj.

— Grof, morda sem dosegel več, kakor si mislite! — reče mladi častnik, — kajti, če mi bo jutri sreča naklonjena, ne bo več Aleksandra Potemkina.

Subov je povedal Orlovu vse, kar se je zgodilo. Pričeval mu je, kako so ga na caričino povleje zubudili, kako jih je moral činiti.

— Jaz poznam prav dobro svojo Katarino! Subov, dosegli ste svoj cilj.

— Grof, morda sem dosegel več, kakor si mislite! — reče mladi častnik, — kajti, če mi bo jutri sreča naklonjena, ne bo več Aleksandra Potemkina.

Subov je povedal Orlovu vse, kar se je zgodilo. Pričeval mu je, kako so ga na caričino povleje zubudili, kako jih je moral činiti.

— Jaz poznam prav dobro svojo Katarino! Subov, dosegli ste svoj cilj.

Subov je povedal Orlovu vse, kar se je zgodilo. Pričeval mu je, kako so ga na caričino povleje zubudili, kako jih je moral činiti.

— Jaz poznam prav dobro svojo Katarino! Subov, dosegli ste svoj cilj.

Subov je povedal Orlovu vse, kar se je zgodilo. Pričeval mu je, kako so ga na caričino povleje zubudili, kako jih je moral činiti.

— Jaz poznam prav dobro svojo Katarino! Subov, dosegli ste svoj cilj.

Subov je povedal Orlovu vse, kar se je zgodilo. Pričeval mu je, kako so ga na caričino povleje zubudili, kako jih je moral činiti.

— Jaz poznam prav dobro svojo Katarino! Subov, dosegli ste svoj cilj.

Subov je povedal Orlovu vse, kar se je zgodilo. Pričeval mu je, kako so ga na caričino povleje zubudili, kako jih je moral činiti.

— Jaz poznam prav dobro svojo Katarino! Subov, dosegli ste svoj cilj.

Subov je povedal Orlovu vse, kar se je zgodilo. Pričeval mu je, kako so ga na caričino povleje zubudili, kako jih je moral činiti.

— Jaz poznam prav dobro svojo Katarino! Subov, dosegli ste svoj cilj.

Orlov se zdrzne. — Mar se je v tem Platonom Subovu prevara!

Mar je ta mladenič, ta naini častnik, zares tako nevaren človek? Ali se je prevaral v njem?

Ali je Platon Subov namernaval umoriti Aleksandra Potemkina.

Zdalo se je, kakor da bi Platon Subov uganil njegove misli. Nasmehnil se je in mu odgovoril.

— Morda bo Aleksander Potemkin že jutri mrtev, moje roke pa bodo ostale čiste!

Orlov ga zopet vprašuje po sledi.</p